

A KATA. törvény módosításának foglalkoztatáspolitikai aspektusai

Foglalkoztatáspolitikai alapismeretek

2020. november 16. hétfő

A JELEN ELŐADÁS AZ INNOVÁCIÓS ÉS TECHNOLÓGIAI MINISZTERIUM ÚNKP-20-2 KÓDSZÁMÚ ÚJ NEMZETI KIVÁLÓSÁG PROGRAMJÁNAK A NEMZETI KUTATÁSI, FEJLESZTÉSI ÉS INNOVÁCIÓS ALAPBÓL FINANSZÍROZOTT SZAKMAI TÁMOGATÁSÁVAL KÉSZÜLT.

Pályázati azonosító: ÚNKP-20-2-I-DE-269

Készítette:

Herdon István

V. évfolyamos joghallgató

Debreceni Egyetem Állam- és Jogtudományi Kar

Környezetjogi- és Munkajogi Tanszék

Konzulens: Dr. Zaccaria Márton Leó adjunktus

**DEBRECENI
EGYETEM**

A munka és vállalkozás szabadsága

- Alaptörvény M) cikk
 - (1) Magyarország gazdasága az értékteremtő munkán és a vállalkozás szabadságán alapszik.
- Alaptörvény XII. cikk
 - (1) Mindenkinek joga van a munka és a foglalkozás szabad megválasztásához, valamint a vállalkozáshoz. (első fordulat)
- munkaviszony: Flt. 58. § (5) a)
 - például: a magyar jog hatálya alá tartozó munkaviszony, közszolgálati jogviszony, állami szolgálati jogviszony, kormányzati szolgálati jogviszony, politikai szolgálati jogviszony, biztos jogviszony, közalkalmazotti jogviszony, rendvédelmi igazgatási szolgálati jogviszony (.....) stb.
- vállalkozás: egyéni és társas vállalkozási formák
 - egyéni vállalkozás pl.: egyszemélyes gazdasági társaság (Ptk. pl.: egyszemélyes Kft.), egyéni vállalkozó, egyéni cég (az egyéni vállalkozóról és az egyéni cégről szóló 2009. évi CXV. törvény)
 - társas vállalkozás pl.: több személy taggal rendelkező gazdasági társaság (Ptk. pl.: Bt. Kkt. több személyes Kft., Rt.)

**DEBRECENI
EGYETEM**

INNOVÁCIÓS ÉS TECHNOLÓGIAI
MINISZTERIUM

Új Nemzeti
Kiválóság Program

Mi az KATA?

- a kisadózó vállalkozások tételes adójáról és a kisvállalati adóról szóló 2012. évi CXLVII. törvény (KATA tv.) által bevezetett választható adónem, illetve adózási mód
- Kik választhatják? (KATA tv. 3. § - adóalanyok taxatív felsorolása)
 - a) az egyéni vállalkozó,
 - b) az egyéni cég,
 - c) a kizárólag magánszemély taggal rendelkező betéti társaság,
 - d) a kizárólag magánszemély taggal rendelkező közkereseti társaság,
 - e) az ügyvédi iroda.
- Mi a tartalma? (lényeges: KATA tv. 8-9. §)
 - főállású kisadózó havi 50 000 Ft, egy nem főállású kisadózó pedig havi 25 000 Ft tételes adót fizet.
 - Az előbbi tételes adó megfizetése esetén a kisadózó mentesül többek között (például) a személyi jövedelemadó és járulékok megállapítása, bevallása és megfizetése alól (12 millió forintig).

**DEBRECENI
EGYETEM**

INNOVÁCIÓS ÉS TECHNOLÓGIAI
MINISZTERIUM

Új Nemzeti
Kiválóság Program

Jogszályváltozás

- 2020. december 31-ig
 - kisadózó vállalkozás bevételeének naptári évben elért összegéből a 12 millió forintot meghaladó rész után 40 százalékos mértékű adót fizet
- 2021. január 01-től
 - kisadózó vállalkozás bevételeének naptári évben elért összegéből a 12 millió forintot meghaladó rész után 40 százalékos mértékű adót fizet ÉS
 - kifizető a tárgyévben ugyanazon kisadózó vállalkozásnak az év elejétől összesítve 3 millió forintot meghaladó összegű bevétele juttat, a 3 millió forintot meghaladó összegű juttatás után 40 százalékos mértékű adót fizet
 - ezen utóbbi szerinti adó alapjába tartozó értéket a 12 milliós értékhatár számításánál figyelmen kívül kell hagyni
 - kétszeres adózás elkerülése
 - egyéb fontos, viszont a jelen téma szempontjából nem releváns módosítások is vannak
 - KATA tv. 8. §

**DEBRECENI
EGYETEM**

INNOVÁCIÓS ÉS TECHNOLÓGIAI
MINISZTERIUM

Új Nemzeti
Kiválóság Program

Milyen foglalkoztatáspolitikai érvek és ellenérvek hozhatók fel a módosítás kapcsán?

- Irányított kulcsszavak, kérdések:
 - foglalkoztatott (új Tbj. 4. § 5.) vs. munkáltatott (pl.: Mt.) vs. biztosított (új Tbj. 6. § i))
 - aktív vs. passzív foglalkoztatáspolitikai eszközök
 - álláskereső vállalkozóvá válását elősegítő támogatás (Flt. 17. §)
 - tartós együttműködés háttérbe kerül
- szerződési szabadság kérdése
- melyek a polgári jogviszony minősítő jegyei?
- melyek a munkaviszony munkaviszony minősítő jegyei?
- mik azok a leplezett szerződések?
- **valódi megoldást kínál-e a jelen törvénymódosítás a fentiek alapján megállapított problémakörre?**

**DEBRECENI
EGYETEM**

INNOVÁCIÓS ÉS TECHNOLÓGIAI
MINISZTERIUM

Új Nemzeti
Kiválóság Program

A 40 %-os adó természete és a munkaviszony megállapításának kérdése

- 40%-os adó
 - előre meghatározott fix összegű
 - mérlegelést, méltánylást nem tűr
 - az eset körülményei nem bírnak relevanciával
 - szűk kivétel pl.: államháztartási tv. szerinti költségvetési szervektől kapott juttatás
- A munkaviszony megállapíthatósága....
 - fontosak a minősítő jegyek, ám előre nem meghatározott egy adott minősítő jegy szerepe
 - mérlegelés van, viszont a felek akaratának figyelembevétele csak másodlagos
 - az eset minden körülménye relevanciával bír

**DEBRECENI
EGYETEM**

INNOVÁCIÓS ÉS TECHNOLÓGIAI
MINISZTERIUM

Új Nemzeti
Kiválóság Program

Minősíti-e az állami adóhatóság (NAV) jogviszonyt?

- Nem minősít, csak vélelmez! (KATA tv. 14. § (2))
 - Az adóhatóság ellenőrzési eljárás keretében (...) az ellenkező bizonyításáig - vélelmezi, hogy (...) munkaviszony jött létre.
 - Munkaviszony minősítés: munkaügyi ellenőr (Met.) vagy munkaügyi bíróság (Pp.)
- Mi alapján vélelmez? Kisadózónak és nem munkavállalónak kell tekinteni az adott személyt, ha.....
 - nem kizárólag személyesen végezte, VAGY
 - a naptári évi bevételének legalább 50 százalékát nem az adott kifizetőtől kapta, VAGY
 - kifizető nem adhatott utasítást a tevékenység végzésének módjára vonatkozóan, VAGY
 - a tevékenység végzésének helye a kisadózó birtokában áll, VAGY
 - a tevékenység végzésének rendjét a kisadózó határozza meg, VAGY
 - a munkaeszközöket nem a kifizető biztosította.
- A fenti körülményekből, ha 2 darab igazolt, akkor az adott személy a NAV – de csak a NAV – szerint nem munkavállaló.

**DEBRECENI
EGYETEM**

INNOVÁCIÓS ÉS TECHNOLÓGIAI
MINISZTERIUM

Új Nemzeti
Kiválóság Program

Jogkövetkezmények

- Jogkövetkezmény, ha nem dől meg a NAV vélelme
 - Ha a kisadózó vállalkozással kötött szerződés, ügylet tartalma szerint a kisadózó és harmadik személy közötti munkaviszonyt leplez, akkor az adózási és egyéb jogkövetkezményeket e törvénytől eltérően a munkaviszonyra irányadó rendelkezések szerint kell megállapítani.
- Jogkövetkezmény, ha megdől a NAV vélelme
 - Ha az adóhatósági ellenőrzési eljárás keretében megdől a vélelem, mert legalább 2 körülmény igazolt (előző dia), ez nem zárja ki azt, hogy az adott jogviszony mégis munkaviszony (következő dia)
 - A jogviszony tényleges minősítésére hatáskörrel kizárólag a munkaügyi ellenőrzés során a munkaügyi ellenőr és a munkaügyben eljáró hatáskörrel rendelkező bíróság jogosult
 - amennyiben utóbb a fenti szervek – akár más hatóság, így a NAV kezdeményezésére – megállapítják a munkaviszony fennálltát, úgy a NAV felé is visszamenőleges kifizetési kötelezettség terheli a munkáltatóként megállapított személyt

**DEBRECENI
EGYETEM**

INNOVÁCIÓS ÉS TECHNOLÓGIAI
MINISZTERIUM

Új Nemzeti
Kiválóság Program

Megfelelőek-e a minősítő jegyek?

- röviden: NEM
- az Mt. is tartalmaz számos olyan jogviszonyt, ahol a jogviszony fogalmával ex lege megdönthető a NAV vélelme
 - pl.: távmunka, mint atipikus jogviszony
 - kötetlen munkarend
 - a munkáltató nem határozza meg a teljesítés módját
 - a munkavállaló birtokában van a munkahely
 - akár a saját eszközeit is használja
- DE! Ő mégis munkavállaló!

**DEBRECENI
EGYETEM**

INNOVÁCIÓS ÉS TECHNOLÓGIAI
MINISZTERIUM

Új Nemzeti
Kiválóság Program

Ajánlott irodalom

- Siposné Bíró Noémi – Prugberger Tamás - Rab Henriett - Sipka Péter - Nádas György: Az aktív és passzív foglalkoztatáspolitikai eszközök alakulása, hatásuk a munkaerő piaci mutatókra. Debrecen, DE-ÁJK, 2010.
- Bíró Noémi – Nádas György - Prugberger Tamás - Rab Henriett - Sipka, Péter (szerk.) - Zaccaria Márton Leó (szerk.): Európai és magyar szociális jog. Debrecen, Debreceni Egyetemi Kiadó, 2011.
- Gyulavári Tamás: A szürke állomány. Gazdaságilag függő munkavégzés a munkaviszony és az önfoglalkoztatás határán. Budapest, Pázmány Press, 2014.
https://jak.ppke.hu/uploads/collection/205/file/Gyulavari_Tamas_A_szurke_allomany_Pazmany_Press.pdf (2020. 11. 13.)
- Herdon István: Kata: munkajogi dilemma, adójogi megoldás és magánjogi jogkövetkezmények. ado.hu, 2020. <https://ado.hu/ado/kata-munkajogi-dilemma-adojogi-megoldas-es-maganjogi-jogkovetkezhmenyek/> (2020. 11. 13.)

**DEBRECENI
EGYETEM**

INNOVÁCIÓS ÉS TECHNOLÓGIAI
MINISZTERIUM

Új Nemzeti
Kiválóság Program

Köszönöm a megtisztelő figyelmet!

Herdon István

V. évfolyamos joghallgató, tanszéki demonstrátor

E-mail: istvan.herdon@gmail.com

Tel.: +36 30 526 1633

Debreceni Egyetem Állam- és Jogtudományi Kar
Környezetjogi- és Munkajog Tanszék

**DEBRECENI
EGYETEM**

INNOVÁCIÓS ÉS TECHNOLÓGIAI
MINISZTERIUM

ulka
Új Nemzeti
Kiválóság Program